

RAGUNDA
med FORS, HÅSJÖ, HÄLLESJÖ och STUGUN.
(Jämtland.)

Det äldsta bevarade vittnesbördet om församlingens tillvaro är ett af ärkebiskop Johannes utfärdadt bref, dat. apud. ecclesiam *Rawndir* 29 jan. 1290, (DS 2, n. 1011.) I registret öfver Sexårsgården af år 1314 är *Raghwigi cum annexa* uppförd med en årlig utgift af $\frac{1}{2}$ mark till påfvestolen, och år 1316 erlägger kyrkan i *Rafunde* 6 öre och khden därstädes 12 öre i lösen för Upsalaärkebiskopens pallium (DS 3, n. 1946, 2043). Annexan måste ha varit *Fors*. Hällesjö och Håsjö, hvilka vid samma tid bildade eget pastorat, lades antagligen redan på 1300-talet som annexer under Ragunda. Slutligen uppträder inom Ragunda en kapellförsamling vid *Stugun*, där redan i slutet af 1200-talet en själastuga var uppförd som härberge för resande. Pastoratet, som under sin storhetstid alltså omfattade icke mindre än 5 kyrkor, betjänades dock ända till år 1781 allenast af två ordinarie präster, en khde och en komminister. Huru dessa båda kunde sköta alla fem församlingarna framgår af den Trondhjemska reformatsen år 1589, där det heter: »Udi Raffuen skal skee tjeneste to hellige dage efter hverandre

og hver tredie helligdag udi Helisö. Udi Fors to hellige dage efter hverandre, og udi Haasö hver tredie helligdag; udi Stuen 6 gange om aaret ... og naar tjenesten skeer udi Stuen skal de udi Haasö miste tjeneste» (Eckl. bost. 3, s. 390).

Enligt kgl. resolution 8 febr. 1781 inrättades en sockenpredikantbefattning i *Stugun* med skyldighet för innehafvaren att tillika hvar 3:dje helgdag upprätthålla gudstjänsten vid det nya kapell, som nybyggare på allmänningar inom Hammerdals, Lits och Ramsele pastorat anhållit att få uppföra vid *Borgvattnet*. I särskild af domkapitlet och kon. befalln.hafvande utfärdad instruktion af 10 okt. 1781 fastställdes hvilka nybyggare skulle höra till Stuguns och Borgvattnets »kyrkelag». Senare bjöd ett nådigt bref af 31 mars 1857, att Stugun med Borgvattnet såsom annex skulle vid inträffande kyrkoherdededighet afskiljas till särskildt pastorat. Afsöndringen ägde rum 1873 (se *Stugun*).

I *Fors*, där församlingens komminister tidtals varit stationerad, anställdes 1809 en särskild sockenpredikant. Enligt kgl. bref 3 febr. 1871 skulle församlingen efter dåvarande sockenpredikantens afgang afsöndras till egen menighet, hvilket skedde 1881 (se *Fors*).

Från år 1728 bodde pastoratets ordin. komm. i Håsjö. Hällesjö erhöll egen komm. först 1882 enl. löneregl. resolutionen 3 febr. 1871; dessa båda församlingar skulle enl. kgl. bref 6 febr. 1903 afskiljas från Ragunda till särskildt pastorat med khde i Hällesjö och komm. i Håsjö. Förste khden tillträdde 1904 (se *Hällesjö*). Ragunda moderförsamling betjänades därefter af khden ensam till år 1907, då han till biträde erhöll en pastoratsadjunkt, men denna befattning ersattes 1921 med en ordinarie komministratur.

Den senmedeltida, nu öde stenkyrkan i Ragunda, förr belägen nära stranden af den vid katastrofen 1796 urtappade Gesundasjön, nu tämligen högt öfver Indalsälvens flodbädd, påstås ha haft khden Josephus i Indal till byggmästare. Kyrkan med sakristia i nordväst saknar torn och hade förut ett vapenhus af trä framför sydöstra ingången. Hon undergick åren 1696-99 en omfattande restauration och omändring, hvarvid bland annat sakristian tillkom, nya fönster upptogos samt skulpterade dörrar förfärdigades af dragonen Gregorius Raaf. Märkeligast af bevarade inventarier är en St. Annabild; predikstolen bär årtalet 1632. Församlingen arbetar för närvarande på återställande af den gamla vackra tempelbyggnaden.¹ - Den nuvarande tornprydda stenkyrkan påbörjades 1847 och invigdes 1853. Altaruppsats med målning föreställande Kristus i örtagården och predikstol äro hållna i rococostil.

Såsom ett vid Ragunda kyrka fästadt minne af historiskt intresse må anföras, att då den norske konungen Magnus Håkansson förlänade Ragundabönderna ett särskildt sigill för att besegla tingslagets skrivelser och skattelängder, befallde han 30 nov. 1305, att detta sigill skulle förvaras i Ragunda kyrka under trenne lås, hvartill Biörn Jarunderson, Stæffan och Olafer Breidhaus skulle innehafva hvar sin nyckel, och när någon af dem doge, skulle en skälig man utses till hans ersättare (DN 18, n. 3). Kungabrevet fanns oskadt bevaradt i kyrkan ännu år 1601.

I socknen fanns i äldre tider ett Sancte Peders gille, äfven kalladt själagille i Raffunda. År 1527 upptogo priorn Jöns Joghensson och konventet i St. Johannis Baptistæ klostret i Eskilstuna samtliga gillebröder och systrar i klostrets alla förmåner mot en årlig afgift af 4 penningar af hvar person. (Origin. på pergament i UB.)

¹ Se: *C. F. de Ron*, Ragunda gamla kyrka (i Från ådaler och fjäll 1917, s. 79).

KYRKOHERDAR.

1. **Erik Gummesson** (Ericus Gummonis) [1347-48], prester a Rafuundum, intygar såsom närvarande vittne, att Jämtlands sysselman Niclas Peterson 11 apr. 1347 inköpte ett par lotter i Remme fiske i Ragundaälven. Den 25 juli s. å. utfärdar han i Själevad ett gåfvobref till Upsala ärkebiskopsbord på 1/12 i samma laxfiske, hvilken andel han tillhandlat sig af bröderna Harald och Ulf i Walle, Rotokil (Hällesjö) och Lars i By, Håsjö. Följande år afger herr Erik jämte Ångermanlandsprosten Ketilger och prästen Andris ett intyg, dat. Ragunda Pålsmassodagen (25 jan.) 1348, att ofvannämnde sysselman Nicolas Peterson dels genom byte, dels med penningar förvärfvat sig ett par lotter i Strugs fiske. En broder till khden var förmodligen den Erlendr Gummason, som uppräknas bland fastemännen i brevet af april 1347 (DS 5, n. 4168, 4206; 6, n. 4281; DN 3, n. 242, 251.)

2. Herr **Laffrens** [1378] kirkioherre i Raffwndom, utfärdar i Ambre helge Sigfridsdag (15 febr.) 1378 ett intyg, att Helge Smed hade full ägande rätt till åtskilliga hemmansdelar i Djupovik, Heskasyl, Drygaberget, Esunde, Myrtsjö, Rafundasyl, Ambre och Gislagård i Landwerk i socknen, hvilka han för 10 år sedan inköpt. (DN. 10, n. 75, 256.)

3. **Pædher Laurensen**, [1427-51], kyrkioprest i Rawundadall. Herr Pæder i Ragundom nämnes i ett pergamentbref, dat. 1427, fredagen i andra vecko fasta, hvilket på Tunæi tid fanns i Fjerds by i Lit. Han bevittnar 1444 försäljningen af gården Lund i Hällesjö, som inköptes af Paul Stensson för 10 mark (DN 14, n. 62). Med utsatt farsnamn förekommer han i ett pergamentbref af år 1451, då han gifver sin gård Ælffwagaardh i Fors s:n under ärkebiskopsbordet i Upsala. Hans sigill vidhänger (RA.)

4. Herr **Daniel** [1472], kyrkioherre, bevittnar i Ragunda s. å., att Joan Trydjeson sålde sin jord i Åsen i Fors för 16 mk. till sin svåger Peder Olofsson och systemn Margareta (JFT 1, s. 102).

5. **Symon Nielson** [1484-89], kerkeprest i Rawndh, afgaf vigilia Epiphanie domini (5 jan.) 1489 tillika med khden Hans Enarson i Torp, Medelpad, och tre andra män ett bevis om den gamla »landsskraans» uppgifter rörande råskillnaden mellan Norge och Sverige (DN 3, n. 967). Vid den visitation, ärkebiskop Jakob Ulfson 28 jan. 1487 höll här i Ragunda, invigde han ett krucifix i kyrkan och utlofvade 40 dagars indulgentier åt

dem, som inför samma bild under knäfall bådo sina pater noster, ave Maria eller på annat sätt ådagalade sin fromhet (orig. bref i UB; DN 16, n. 292).

6. **Symon Laffrensson** [1492-1503], kirkiæprester i Rawund, har 1492 jämte flera bönder utfärdat ett intyg, att på det ting, som sysselman Olof Bagges underfogde Olof Asserson s. å. höll i Ragunda, klagomål anfördes af Anders Fastasson i Döviken mot Olof Jonsson i Ambre och fl. hans bröder, att de icke gifvit honom full betalning för ett halft hemman i Östra Ambre, men att förlikning ingåtts på så sätt, »ath Oluff Jonsson i Ambrem ok hans brödhra skuldæ laataë seygiæ ena messæ aars for Andris Fastasson forældra siæla ok hans medarffvæ ok allom Christna siæla». Khden intygade äfven år 1500, att Erik Gulleeson i Longsele s:n i Ångermanland haft som pant af Olof Iliasson ett fiske, som Örefors heter i Fors' socken (JFT 1, s. 115). I Upsala domkyrkas räkenskaper för 1503 upptages bland guld och silfversaker, som testamenterats till kyrkan: her Symon i Rawn j Norlandh unam stopam in valore XV marc, hvilket anger att han detta år var död.

7. **Anders Björnsson** [1548-53], sochneprest i Ragundh, utsågs på Jämtamotet 1548 af landsprosten Erik Andersson i Oviken att jämte 5 andra präster döma om khdens i Undersåker rätt till Ösefisket. Död före 9 mars 1553, då khden Peder Andersson såsom testamente efter herr Anders i Ravnd till kon. Gustaf öfverlämnade 10 st. mårdskinn.

8. **Benkt Larsson** [1566-70] bevittnar socknens tiondelängder under dessa år. Afgaf trohetsförsäkran till kon. Johan III i Oviken 21 okt. 1568. »Herr Bengdt kom ifrå Rafunda anno 1570», men hvart han flyttade, är ej bekant.

9 **Erik Jonsson (Ericus Jonæ)** [1570-92] undertecknar tiondelängden för år 1571 och intygar, att på grund af årets missväxt fogden Peder Larsson efterlåt tit allmogen igenlösa kyrktionden. En hans församlingsbo Christopher i Lien, Ragunda, fick 1570 böta 24 mk för att han lade herr Erik »ett oäres styckie till». Jämte andra landskapets khdar utfärdar han 3 maj 1591 fullmakt för de tre prästmän, som ä samtligas vägnar skulle hylla kon. Christian IV vid herredagen i Opslo 8 juni s. å. I en skrifvelse, undertecknad Ericus Jonæ, indignus pastor Raffuundensis 29 mars 1592, beträffande rågången mellan Jämtland och Hälsingland, lägger han skiljedomarne på hjärtat, att Hälsingarna må få sin rätt ograverad. (UB, S. 24.) Att döma af språket såväl som på grund af sina svenska sympatier visar han

sig vara svenskfödd. Trondhjemska reformatsen 1589 inföll under hans tid. Han köpte halfva västra gården i Näset för 14 dlr af Nils i Åsen, men sålde den sedan till Sven Nilsson i Ede, Fors s:n. (JFT 3, s. 170.)

10. **Mogens Erikssön** [1596-1604] bevittnar försäljningen af en myr i Mjösjö, Hällesjö s:n, 12 apr. 1596 (JFT 3, s. 142). Han var år 1600 ägare af hemmanet Hammergaardt, för hvilket han skattade 1 spann korn. År 1601 härbergerade han riksantikvarien Johan Bureus på hans norrländska resa. I dennes anteckningar för detta år heter det: »11 april Påskeafton kom jagh til Ravund til her Måns, war der i 12 dagar och las Hebreæ linguæ fundamenta för honom». Här afskref Bureus ett par viktiga gamla permebref, som förvarades i Ragunda kyrka.¹ Det synes, som om det bref af 8 febr. 1604, hvilket finnes aftryckt i JFT 3, s. 164, skulle gälla khden Mogens Erikssön och hans syskon, eftersom det är utfärdadt från Ragunda prästgård.

11. **Severinus Petrejus**² [1611-13], född i Danmark på Fyen, hvarföre han ock benämnes *Fionus*. Under den s. k. Baltzarfejden, då flertalet af de dansk-norska prästerna i Jämtland jämte den norska armén 8 aug. år 1611 drog sig ur landet, stannade khde Söffrin kvar i sitt pastorat. Här i Ragunda voro ock 150 man under Lars Moritzsons befäl förlagda, hvilka dock, ehuru de ej förrän den 18 aug. erhöillo kunskap om den öfriga arméns återtåg, undankommo. I ett bref, fordom förvaradt i Ragunda kyrka, berömmes khden af de norske för sin trohet och frikostighet, i synnerhet därför att han tillika med bönderna en hel månads tid underhållit dessa soldater under fejden mot svenskarne. Men trots detta sitt ådagalagda redliga tänkesätt, blef han vid den kommissarialrätt, som nedsattes att ransaka och döma om befolkningens trohet och uppförande, förklarad misstänkt, och ett danskt kungabref af 13 maj 1613 befallde, att herr Söffren i Ravendal skulle afsättas och förvisas, emedan han var öfverbevisad om att ha gått svensken till handa. Kon. Gustaf Adolf utfärdade 30 nov. s. å. en skrifvelse till ärkebiskopen i Upsala med tillsägelse att förhjälpa honom till någon lägenhet i Sverige, och herr Severinus Petrejus återfinnes sedan såsom khde i Färila i Hälsingland. Emellertid synes det tio år senare ha kommit i dagen, att han endast stannat kvar i Ragunda, på den grund att hans hustru skulle ligga i barnsäng. Han hade väl en bra anställning som präst i Sverige, men önskade intet hållre än att komma till-

¹ Två af kon. Håkan Magnusson 13/8 1301 och 30/11 1305 utfärdade bref äro efter Burei afskrift publicerade i DN 18, n. 2 och 3.

² Kallas af Tunæus orätt *Petrus Sigfridi*.

baka till Norge, en åstundan, som länsherren Tage Thott i Trondhjem 1623 på det varmaste i bref till Köpenhamn understödde.¹ År 1621 är herr Severinus kvar i Färila, men 1623 befinnes ny präst där utnämnd; han torde sålunda fått sin önskan uppfylld.

12. **Peder Andersson** (1613-33), var tidigare khde i Hede i Härjedalen, men måste under Baltzarfejden år 1611 med hustru och barn fly till Trondhjem och lefde där i armod, till dess han på Christian IV:s befallning 13 maj 1613 förordnades till khde i Ragunda, i stället för den förrädiske herr Söffren, som i samma bref erhöll sin afsättningsdom. Fastlagssöndagen 1616 utfärdade han jämte åtskilliga bönder ett bevis, att Nils och Erik Erikssöner sålt sin odelrätt i Åsen och i Pålsgård uti Fors och Raffven till Peder Jonsson för 90 goda daler. Emellan kyrkobordet i Fors och Bispgårdsmännen var 30 juli 1623 prof och markegång, i anledning af en mellan dem och herr Peder Andersson uppkommen tvist. Äfven fiskerätten var ett ständigt tvistefrö. Så t. ex. vid tinget i Ragunda i jan. 1624 klagade herr Peder på Utanedsmännen beträffande det söndagsnattfiskeri, som prästen salig herr Erik, fordom sockneherre här i gället, förr haft i Rafvensils fors; men nu hade de undsagt prästens folk på lifvet och till och med hotat, att i fall herr Peder skulle komma till dem söndagsnattetiden, »skulle mand borre honom igenom med ett blylod». De lagförda dömdes att böta för våldsverk. Äfven på landstinget 5 febr. 1628 var samma fråga före, då khden Peder för tiondelaxen dömdes gifva 12 riksdaler in specie till kyrkan. På tinget 8 dec. 1635 hade kungens fogde stämt Ingemar Jonsson i Bispgården för de ohyfsade ord han fällt om sal. Peder Andersson 3 år förut; han hade näml. yttrat, att herr Peder var »en ärelös man», och »jag schall taga böxseren aff her Peder och hans medhjelper». Orden sade den anklagade sig icke minnas ha fällt, om ej i fyllan. Khden var emellertid död sedan 1633. Året förut hade Ragunda kyrka fått sin ännu bevarade predikstol, under hvars förfärdigande herr Peder kosthöll snickaren.

Af barnen: *Magnus Pedersson Herdal*, khde i Sunne: *Jens Pedersson*, nämnes 1641.

13. **Hans Nielsen Berg** (1633-58), f. i Danmark på Seland, hvarför han ock skrifver sig *Sedlandus*, hade studerat i Danmark. Här i Jämtland återfinnes han först ss. kapellan i Oviken-Berg år 1619, hvarifrån han 1633 afflyttade till Ragunda som khde. Sedan svenska regeringen efter Jämtlands eröfring 1644 föreskrifvit, att ärkebiskopen i Upsala skulle

¹ Norske Rigs Registr. 4, s. 494; *Y. Nielsen*, *Jens Bjelke*, K:nia 1872, s. 44.

föranstalta om tillsättning af svenska präster i landets gäll, utnämndes till khde i Ragunda förre regem. prästen *Andreas Marci* 28 apr. s. å., men på grund af de danska prästernas anhållan att återfå sina befattningar kom denne aldrig att tillträda. Emellertid återtogs provinsen 1657 af norrmännen, hvarvid de forna dansk-norska prästernas liksom allmogens trohet mot svenska kronan utsattes för hårda påfrestningar, och misstankar om förräderi icke voro obefogade. Efter fredsslutet blef ock på kgl. befallning undersökning om befolkningens förhållande anställd å Jämtlands landsting 18 maj 1658, under ordförandeskap af generalguvernören Johan Oxenstierna. Därvid befunnos emellertid endast två präster misstänkta för förrådiska handlingar, nämligen khden Hans Nicolai Berg i Ragunda och hans måg Jöns Sigvardi i Berg.¹ Det sorgliga var dock, att det torde varit hans andre måg O. Rahm, som angifvit sin svärfar i afsikt att erhålla pastoratet efter honom. Herr Hans afsattes för crimen læsæ majestatis och lär därefter begifvit sig till den andra mågen khden Jöns Sigvardi i Berg, hvilken, ehuru kanske mera misstänkt, dock fick behålla sin tjänst. Här lefde nu svärfadern tjänstlös till sin död. Hans porträtt skall fordom ha suttit i Fors kyrka.

G. m. *Margareta Blix*, dotter till khden Lars Månsson Blix i Undersåker.

Barn: *Niels Hansen*, åt hvilken fadern 1640 öfverlämnade Orrgården i Oviken, som de gemensamt hade arrenderat af kronan; *Christina*, g. m. khden i Berg Jöns Sigvardi. Hon lefde ännu ss. änka 19/1 1696, då hon skänkte 1 daler till Ragunda kyrka; *Elisabeth*, g. m. efterträdande khden Olof Rahm; *Catharina*, g. m. khden Erik Blix i Hammerdal; *Jacob Hansson Berg*, till hvilken fadern i lifstiden lämnade Gislegården. På sin svågers khden Petrus Langs i Brunflo rekommendation synes han blifvit af guvernören Joh. Oxenstierna förordn. till länsman i Hackås våren 1672.

14. **Olof Claeson Rahm** (1658-78), f. på 1620-talet i Högsjö s:n och Ramviks by. År 1633 inskrefs Olaus Clavidi Angermannus i Strängnäs skola och erlade därvid 1 mk i inskrifningsavgift. Student i Upsala i febr.

¹ Herr Hans beskylldes och öfvertygades, att han, strax efter att fienden kommit in i landet, gått honom tillhanda, stannade ej i sitt hem, utan begaf sig i fiendens läger och i ett bref erkände konungen af Danmark ss. sin rätte konung, som väl försvarar sina trogna undersåtar i Jämtland från de svenskes trældom; beskyllas ock att hafva »komponerat en hop Aviser, pasquiller och, såsom säyas will, några wisor angående dhe Swenskes många olyckor uti krig emot dess många fiender och eliest ynckelige tillstånd med dess regemente»; dock nekade han till att sådana lättfärdige visor hafva skrivit, som honom är påfördt. Han föll till bönen med gråt och tårar, bad att hans fel denna gången öfverses måge för hans höga ålder, klagandes att han af ålderdomssvaghhet låtit pennan utföra det honom utan något betänkande i sinnet fallit. Prästerskapet och allmogen fälde äfven böner för honom, men hans ursäkter voro utan värde, heter det i tingsprotokollet. (GLA.)

1647; utn. till kollega i 3. klass i Hsands triv. skola och tillika stadskapellan 1650, i hvilken egenskap han var närvarande på riksdagen s. å. Han lär 1652, blifvit kapellan i Ragunda hos sin svärfader, hvilken han genom en skamlig angivelse synes ha bragt från pastoratet och efterträdt som khde i Ragunda 1658. Vid riksdagen 1659-60 i Göteborg fungerade han ss. vika-rie för superintendenten P. Steuchius, under hvilken tid hans kapellan ensam fick sköta pastoratet och därför fordrade ersättning. På Ragunda ting dec. 1669 klagade Rahm, att svin gjorde ohägn på Biskopsgården. Vid norrmännens infall i Jämtland 12 aug. 1677 lät han att börja med föra största delen af sin egendom till Medelpad och begaf sig kort därpå med hustru och barn på flykten till Utaned i Fors, men öfvertalades af sin hustru att återvända till fienden, som då stod vid Gällön, anhöll om nåd och säkerhet och tillsade dem tro och huldskap samt uppmuntrade sin kaplan Hans Bröms så muntligen som skriftligen att äfven ställa sig under deras mildaste regemente. Han föreslog tillika Isak Ingemarsson i Biskopsgården såsom lämplig att bringa god kunskap om svenskarna och skaffa bref till Medelpad och Ångermanland med uppmaning till affall. Landshöfding Jacob Flemings originalbref hade han sändt till den danske majoren Seger Christersen och endast i 2 eller 3 personers närvaro låtit uppläsa en kopia däraf i församlingen. Slutligen hade han till svenskarne öfverbringat den falska underrättelsen, att fiendens styrka uppgick till 16,000 man. Han ställdes sedan inför rätta och föregaf vid ransakningen sådant icke af arghet och elak intension, utan af räddhåga och för att frälsa sin lilla egendom skedt vara, i synnerhet som han under 1657-58 års fejd genom att tre gånger meddela de våra tillförlitliga underrättelser om fiendens förehafvanden tillfogat de danske stort men. Men den af Svea hof-rätt stadfästade domen lydde, att khde Rahm jämte 12 bönder, som varit mest villiga att gå danskarne tillhanda, skulle halshuggas och steglas, en bonde allenast halshuggas samt en springa gatulopp. Den 8 maj 1678 fick fogden Nils Olofsson Hellman landshöfdingens i Hudiksvall Flemings order om prompt exekution af domen. Sedan domkapitlet i Hsand 12 maj s. å. anbefallt, att khden Olof Rahm skulle afhändas kappa och krage, på det han icke ss. präst blefve afrättad, försiggick exekutionen d. 27 maj på afrättsplatsen Tidbrandshögen vid Rödöns färjsund, efter det att Rahm hållit ett märkeligt tal, hvari han framhöll, att ehuru han tyckt sig förtjänt någon lindring i sin dom för landsförräderiet, han dock underginge ett rättmätigt straff, för det han *med list och mutor* skaffat sin svärfader från kyrkoherdebeställningen i Ragunda. Traditionen förmäler, att ett extra postbud anländt till färjsundet med Kgl. Maj:ts benådning för Rahm, men icke kunnat komma öfver till afrättsplatsen, enär alla båtar varit

öfverförda på Rödösidan och postkarlens rop ej kunnat höras för folkets sorl. Khdens egendom sequestrerades, men återgafs till änkan och barnen.

G. 1) m. *Elisabeth Berg*, företrädarens dotter.

2) m. *Karin*, änka efter borgmästaren Erik Marcusson Lang i Sundsvall och moder till khden Petrus Lang i Brunflo, som sålunda var Rahms styfson.

Af barnen: *Johan Olai Rahm*, f. sannolikt 1652, blef såsom djekne i Gefle skola för hädelser 31 mars 1671 dömd till halshuggning och att å bålet brännas.¹ Han hade hämtat sina hädelser ur Anders Kempes böcker *Perspicillum bellicum* och *Probatorium theologicum*, hvilka synas varit spridda i Jämtland, där Kempe bodde. Superintendenten P. Steuchius erhöll ock kgl. befallning att söka uppfånga alla exemplar, som kunde öfverkommas; *Catharina*, g. m. löjtnant Peter Drakenstjerna; en *dotter*, g. m. Lars Huller, stud. 1660, inspektor vid Graninge bruk; en *son*, för hvilken lektor Ol. Svanberg i Hsand blef förmyndare.

15. **Petrus Rockstadius** (1678-79), khde här dessa år, lät återuppbygga den nedbrända prästgården, men undanträngdes af efterträdaren, trots att Hsands konsist. ifrigt lade sig ut för honom. Från hans korta ämbetstid kan vidare antecknas, att han på Ragunda ting 2 juni 1679 begärde upplysning, rörande några ägor och fiskevatten, som af ålder tillhört kyrkorna i pastoratet, men hvaraf de nu icke på någon tid fått någon inkomst. Han önskade veta, hvilken samma ägor då för tiden brukat och huru därmed beskaffadt vore. Sist khde i *Råneå*.

16. Mag. **Salomon Hofverberg** (1679-1723), f. 26 jan. 1648, son till khden i Berg Jöns Sigvardi, hvars barn antogo namnet Hofverberg efter det berg, som dominerar därvarande kyrkby. Han blef stud. i Upsala 8 nov. 1667; disp. pro ex. därst., men promov. till fil. mag. i Rostock 27 apr. 1676 ss. en påträffad gratulationsskrift ger vid handen. Regementspastor vid Jämtlands regem. tillika huspredikant hos fältmarskalken frih. Gustaf Horn. Genom sina klagomål om prejudice lyckades han med högre sidoinflytelsers tillhjälp uttränga företrädaren och själv erhålla Ragunda pastorat. Utn. till kontraktsprost blef han ganska missbelåten, då Undersåker och Offerdal lades till prostens Burmans prosteri 1695, och afsade sig mot slutet af sin lefnad prostbefattningen. Var Jämtlands prästerskaps representant på riksdagen 1693. Han synes varit driftig och nitisk i sitt kall, men kärf och mån om sig i ekonomiskt hänseende. Så

¹ De skäl, som khde Rahm anført för sitt landsförrädiska uppförande, synas på långt när icke tillräckliga att förklara hans förändrade tänkesätt från 1657. Han hade ju satt större delen af sin enskilda lösegendom i säkerhet. Däremot torde det hårda öde, som drabbat sonen under mellantiden, kunna gifva en psykologisk förklaring till hans desperata hållning mot de svenska myndigheterna.

ingingo flera klagomål till Hsands konsist., att han för åren 1706-18 ej betalt änkekollekt till komministeränkan i Rödön. Fick allvarsamma föreställningar att göra den fattiga änkan rätt, eljest skulle han till konsist. citeras. (Hdpr. 12/7 1718.) Hans efterträdare i prostämbetet S. Renhorn i Brunflo skrifver 31 jan. 1722 till domkapitlet och begär att hädanefter få korrespondera med vice pastorn i Ragunda: han vill ej ha någon vidare korrespondens med prosten Hofverberg, »emedan den gode herren brukar mycket gemena ordformer, enär han någon gång kommer att svara». Konsist. biföll. (Hdpr. 25/4 1722.) Ragunda gamla kyrka undergick åren 1696-97 en omfattande försköning, hvaraf en del minnen ännu återstå, t. ex. den väl bibehållna kyrkdörren af olikfärgade träslag med smakfulla ornament i plattskärning, ett konstverk af dragonen Gregorius Raaf.¹ Altarskranket, förfärdigadt 1697, var en gåfva af löjtnant Peter Moberg och hans fru. År 1694 omgöts Ragunda kyrkklocka. På 1800-talet påträffades vid odling på prästbordet rester af den tegelugn, som användts vid gjutningen. Prosten Hofverberg skänkte altarbordet i Ragunda kyrka, altarbilder till Hällesjö samt broderade altarkläden till Hällesjö och Håsjö kyrkor. Afled före 21 juni 1723.

G. 1) m. *Elisabeth Flodalin*, dotter af khden i Offerdal Olaus Bartholdi Angdalinus samt änka efter khden Erik Steuchius därst.

2) 10/1 1688 i Boteå m. *Catharina Sternelia*, dotter af prosten Nicol. Sternelius; d. i Undersåker 13/3 1752, 82 år g. och begrafven 31/5 med likpredikan af prosten H. Tideman.

Barn: *Dorothea*, g. 1) 2/2 1700 m. lekt. Ol. N. Plantin i Hsand 2) m. komm. i Håggenås Dan. Berg; begr. i Hsand 16/1 1750; *Elisabeth*, g. 1) i juli 1706 m. råd- och handelsmannen Ol. Nerbelius i Hsand, 2) m. inspektoren vid Långholmstullen Salomon Matsdorff; *Catharina*, g. m. efterträdaren khde Chr. Buscherus; *Salomon*, d. i barndomen; *Christina Margareta*, g. m. artillerikapten Peter Gustaf Hägg; *Magdalena*, d. 14/3 1697; *Jöns*, d. 28/10 1696; *Carl*, f. 1695, kapten, regem.kvartermästare, porträttmålare, d. 12/3 1765 i Berg; *Magdalena*, g. 1719 m. kommissarien vid Jämtlands milice Ol. Joh. Unæus, omg. m. khdarne i Undersåker Nils Åman och Joh. Sellin; *Nils*, f. 1699, khde i Berg, d. 1774; *Sara Sophia*, f. 1706, g. m. teol. lekt. Nils Granbaum, d. i Hsand 23/10 1750; *Salomon*, kammarskrifvare i krigsskollegium, g. 20/5 1744 i Fors m. Anna Cath. Kanick.

Tr.: De arte, præs. *P. Aurivillius*. Ups. 1674.

17. Kand. **Christian Nic. Buscherus** (1725-39), f. i Hsand 1 juni 1679, son till lektorn, sedermera khden Nicolaus Buscherus i Skellefteå.

¹ För kyrkio-, sacristie- och vapnhuusdörarne, item för 4 stohldörar baak i qwinfolksbänkerne bekom dragonen och snickaren Gregorius Raaf 18/9 1696 23 dlr, hans gesäll 1 dlr, utom kosthåll. Följande år botade han vapenhuset innan och bortsågade onödigt och oanständigt korsvärke.

Stud. i Upsala 21 okt. 1698, filos. kand. 1707, men genom faderns död nödgades han afkorta sina studier och bereda sig för prästkallet; prästvigdes 1707 samt blef 1708 huspredikant hos riksrådet Carl Bondes änkegrefvinnna, den vittra Maria Gustava Gyllenstierna, hos hvilken han rekommenderats af sin landsman och grefvinnans förre huspredikant Petrus Bosæus. Här stannade han till 8 juni 1716, då han blef past. adj. och vice pastor i Ragunda hos företrädaren under dennes tilltagande ålder och sjukdom. Genom kontrakt med svärfadern uppläts åt Buscherus till underhåll Fors prästbord och pastoralierna af samma socken. Sedan han äfven uppehållit tjänste- och nådåret efter svärfadern, tillträdde han Ragunda pastorat 1 maj 1725. Han var en stilla, saktmodig och fridsam man, men drogs med en sjuklig kropp, i synnerhet med tungt bröst, nästan ifrån sin ankomst till pastoratet. Afled 10 juni 1739.

G. i Sthm 1/3 1716 m. *Catharina Hofverberg*, företrädarens dotter, d. 12/8 1759.

Barn: 2 söner och 2 döttrar: *Nils*, f. 1716, miste förståndet, d. i Berg 6/6 1773; *Catharina Margareta*, f. 10/6 1718, g. m. efterträdaren; *Brita Christina*, g. 29/6 1745 m. extra pred. i Selånger Carl Biberg.

Tr.: De invidia, præs. *H. Forelius*. Ups. 1704. - Gratulationsvers till grefvinnan M. G. Gyllenstierna, af P. Bozæus och *Christ. Buscherus*, då hon utgaf sin öfversättning af Flavii Josephi Historia 1713.

18. Mag. **Wilhelm Wilh. Wargentin** (1741-54), f. i Åbo 1704, son af domkyrkokomministern, sist khden i Sunne Wilhelm Wargentin. Gymnasist i Hsand 1720, stud. i Upsala 6 febr. 1723; promov. fil. mag. 15 juni 1731; blef på Sunne och Frösö församlingars enständig önskan af fadern vocerad till extra predikant och prästv. i Hsand febr. 1735 samt förestod tjänste- och nådåret efter honom; hitkom till Ragunda 1737 ss. adj. och vice pastor hos företrädaren samt erhöll fullmakt på khdebeställningen 13 dec. 1740 med tilltr. 1 maj 1741. Han ägde goda ämbetsgåfvor, var en god poet och hade behagligt uttal, gjorde stora omkostnader på församlingens kyrkor. Till Ragunda kyrka skänkte han sålunda ett litet positiv, värdt 1,500 dlr, som han själf dock aldrig kom att höra. Minnet af hans verksamhet lefde länge kvar i orten. I Fors, där han predikade hvar 3:dje sönd. och äfven tidtals bodde på prästbordet, plögade han gå omkring i kyrkan och söka upp psalmerna åt de gamla, som hade svårt att finna sig till rätta. Under pastor Holmers tid hade kvinnorna på en spinnstuga i Fors talat berömmande om pastor Wargentin, en gång då pastor Holmer själf var närvarande. Slutligen harmsen öfver det myckna beröm, som slösdades på denne hans företrädare, gick H. ut i köket till kvinnorna och frågade halft föraktligt: Hvad var det för en, den där Wargentin? Därvid

reste sig en gammal soldatgumma från Byn och sade vördnadsfullt, men bestämdt: »Det var de haltes staf och de blindes ögon». (J. Nordlander, Norrl. Saml. 4 s. 179). Hans porträtt jämte hans andra makas sitta i Ragunda kyrkas sakristia. Afled 28 juni 1754 och begrofs 22 sept. s. å.

G. 1) 1738 m. *Catharina Margareta Buschera*, företrädarens dotter, »en stilla, saktmodig menniska», d. 1/4 1740.

2) m. *Anna Catharina Frostera*, dotter af prosten i Kemi Erik Frosterus och dotterdotter till prosten A. L. Burman i Offerdal; d. 9/2 1752;

3) 5/4 1753 m. *Sofia Eleonora Richman*, f. 20/10 1721, dotter af öfverste-löjtnanten vid Jämtl. reg. Richman på Galhammar, erhöill dubbla nådår, omg. m. efterträdaren.

Barn i andra giftet: *Catharina Margareta*, f. 1748, g. m. bergmäst., direktör Joh. Daniel Christiernin, d. 1819 eller 1820 (Sv. Ätt.tal. 12); *Lisa Magdalena*, f. 1750, g. 6/9 1770 på Jakobsdal vid Sundsvall m. protokollsekreteraren fil. mag. Pehr Gavelius; d. 6/6 1817 i Hsand.

Tr.: Positiones aliquot miscellanæ, præs. *E. Alstrin*, Ups. 1731. - De differentia legum naturalis & divinæ positivæ universalis, præs. *A. Grönvall*, ib. 1731. - Then nordiske Zions klagan (grafverser vid superintend. N. Sternells död). - Rachels död (grafverser vid system Susanna Magd. Wargentins död). - Två unga leka bäst [bröllopsverser då audit. Joh. Sundel och Magdalena Greta Bång vigdes i Sthm 1734] af det täcka brudparets Willigste Wän. Sthm. 4:0.

19. **Salomon Nic. Klingberg** (1757-66), f. 1710, son till khden i Hede Nils Klingberg. Stud. i Upsala 28 jan. 1730; prästvigd till brukspredikant vid Graninge 29 juni 1741, bodde där i Hult 1743; erhöill fullmakt ss. khde i Ragunda under änkans konservation och tilltr. 1757. Mycket sjuklig sista tiden afled han 28 febr. 1766 på Bollsta bruk. Hans porträtt vid 50 års ålder, måladt af Carl Hofverberg, jämte hans hustrus finnas i Västernorrlands museum.

G. med företrädarens änka *Sofia Eleonora Richman*, som begärde men förvägrades nådår efter senare mannen. Hon afled på Bollsta bruk i Ångermanland 9/5 1785.

Barn: En dotter, f. 1758; *Salomon*, f. 18/3 1761.

20. **Carl Åström** (1767-69), f i Bräcke s:n, hvarest fadern Olof var en ärlig danneman i byn Åhn. Under studietiden antog sonen namnet Åström, blef stud. i Upsala 15 jan. 1729, prästv. i Hsand 28 okt. 1732 till past. adj. åt khden J. Holmberg i Brunflo, komm. adj. och v. komm. hos komm. Petrus Sellin i Sundsjö 1739 och uppbar enl. ackord af honom 12 t:r årligen. Utn. till komm. i Ragunda-Håsjö 1742, fick han 21 juli s. å. konsist. order att skyndsamligen begifva sig dit; fullmakten skulle han sedan få. Utn. till khde härst. 24 dec. 1766 med tilltr. 1 maj 1767, afled han redan 23 aug. 1769. Hans egendom gick till stor del förlorad vid en

vådeld 1764. Knappt mer fanns kvar än att förnöja kreditorerna. I 26 år »hade han ss. kapellan i detta arbetsamma och besvärliga pastorat trampat många trälaktiga och trötta arbetsfjät och ehuru af starka kroppskrafter likväl nog tidigt under bördan svikta måste».

G. m. *Catharina Margareta Åman*, f. 1724, dotter till khden Nils Åman i Undersåker, omg. m. efterträdaren khde Holmer.

Barn: *Olof*, f. 10/7 1748, khde i Berg; *Jonas*, f. 21/2 1755, komm. i Sunne-Hallen; *Carl*, f. 25/6 1757 i Håsjö, khde i Refsund; *Magdalena*, g. m. hemmansägaren, v. länsman i Fors Märten Edholm i Utanede, hvilka blefvo föräldrar till arkiatern Erik af Edholm; *Märta Cajsa*, g. m. khden i Berg Nils Paulin.

21. Mag. **Erik Holmer** (1772-79), f. 1720 på Holmen vid Hsand, hvarest fadern var borgare. Efter skolstudier i fädernestaden stud. i Upsala 10 okt. 1745, aflade där fil. kand. ex., men promov. till fil. mag. i Greifswald 1757. Prästv. 9 aug. 1759 i Hsand till adj. åt prosten Nensén i Sunne. Men denne var ej belåten med honom, afstängde honom från sitt hus och alla prästerliga sysslor på den grund, att han nyårsdagen 1761 skulle ha burit händer på prostinnan och sig otillbörligt förhållit. Härom blef tingssak. Holmer dömdes af Svea hofrätt till värjemålsed och pliktade för otidig skrifart, förflyttades sedan till prosten Wasenius i Torp. Förordnades att uppehålla befattningen som högmässopredikant i Hsand 7 juni 1770 under N. Berlins sjukdom. Khde i Ragunda under konservation 11 sept. 1771, tilltr. 1772. År 1776 anhöll han att få sin äldsta styfson Olof Åström till hjälp, men begäran afslogs af konsist., i anledning hvaraf han till konsist. aflät en skrifvelse med skymfliga, oanständiga och missfirmande utlåtelse, exempelvis: »Emedan min äldsta stufson blifvit mig oförmodeligen nekad till adjunkt, den jag likväl tycker mig i så god tid hafva lagligen kallat, och jag tillika blifvit ovärdig ansedd att få underrättelse om någon adjunkts ernående, hvilken billighet i bägge dessa delarne jag lämnar till bedömande af hvar rättsinnig i alla stånd, som af blind nationel kärlek, personligt hat, liseri, sanningslösa rykten och ensidiga afsikter icke låter sig drifvas, utan grundar sina göromål på gudsfruktan, lag och rättvisa . . .» Han återkallade sin ansökan om adjunkt och nödgades medge, att konsist. hade fulla skäl att anse några utlåtelse för anstötliga och sidvördande. Afled 23 nov. 1779. Barnlös.

G. m. företrädarens änka *Cath. Marg. Åman*. K. Majt afslog 30/7 1781 extra nådår för henne och anslog i stället pastorierna till nya gymn. och skolbyggnaden i Hsand; d. i Berg 1802.

Tr.: Monumenta politico-ecclesiastica, p. 11. præ. *O. Celsius*. Ups. 1752.

22. Mag. **Sven Hellström** (utn. 1782), khde i Undersåker, erhöll efter att Kgl. Maj:t afslagit de mot hans val anförda besvären konsistorii

fullmakt ss. khde i Ragunda 5 juni 1782, men afled före tillträdet. Då änkan med sina fem barn haft en kostsam flyttning till Ragunda på 20 mil och sterbhuset var oförmöget att bekosta barnens uppfostran, beviljades dubbla nådår af K. Maj:t 30 april 1783. Se *Undersåker*.

23. Mag. **Daniel Frisendahl** (1785-1801), f. 4 febr. 1745 i Gudmundrå, yngsta sonen till prosten Elof Frisendahl. Stud. i Upsala vt. 1762, tjänstg. ss. vikarie i Franska skolan i Sthm 1767; prästv. i Upsala 25 juni 1770 på kallelse till huspredikant af hofmarskalken frih. Axel Leijonhufvud, men fortsatte tillika sina studier för filosofiska graden, prom. fil. mag. 1773, aflade s. å. teol. kand. ex.; v. past. och högmässopred. i Hsand 1774; apologist i Hsands skola 1777. Utn. khde i Ragunda 27 aug. 1783, tilltr. 1 maj 1785. Vid invigningen af Hsands läroverkshus 20 juni 1791 höll han tal på latinsk vers. Prost öfver egen församling 6 juli s. å. Afled 30 mars 1801. En kunskapsrik man, men lär varit oordentlig, och malpropre samt böjd för dryckjom, så att församlingarne under de 18 år han förestod själavården snarare gingo tillbaka än framåt.

G. 25/7 1775 m. *Christina Sophia Unæa*, f. 5/4 1753, dotter till khden Joh. Unæus i Nordmaling; d. 16/7 1814 i Utanede, Fors.

Af barnen: *Hedvig Sophia*, f. 15/1 1776; *Johannes*, f. 6/2 1777; *Brita Christina*, f. 12/5 1778, g. 3/10 1797 m. v. länsman Esbjörn Edholm, Utanede; *Margareta Johanna*, f. 5/11 1779, d. 5/4 1780 i Hsand; *Hedvig Elisabeth*, d. därst. 27/8 1781, 26 v.; *Anna Maria Fredrika*, f. 22/11 1782; *Catharina Helena*, f. 10/11 1784, g. 1808 m. bonden Esbjörn Jonsson i Hammar, änka 1850, d. 9/1 1879; *Johanna Ulrika*, f. 24/1 1794, g. 8/10 1816 i Sollefteå prostgård m. komm. i Skog Erik Forseen, d. 26/10 1852.

Tr.: De atmosphæra tellurem ambiente, præs. *D. Melanderhjelm*. Ups. 1770. - De initio et progressu astronomiæ, physicæ. id. præs. ib. 1772.

24. Mag. **Abraham Sundberg** (1803-1808) sist prost och khde i *Sollefteå*.

25. **Erik Ågren** (1808-1812), f. 2 mars 1759, bondson från Hässjö. Stud. i Upsala vt. 1782, blef på kallelse af generalen grefve Fredr. Carl Dohna till huspredikant prästv. i Upsala 20 juni 1784; adj. i Hedvig Eleonora församling i Sthm 1785, v. komm. därst. mars 1786, åter komm. adj. maj 1788, komm. adj. i Maria Magd. förs. 1792; past. adj. i St. Clara apr. 1797; utn. komm. i St. Clara 11 febr. 1800. Utn. khde i Ragunda 1807, tilltr. 1 maj. 1808. Afled här 1 aug. 1812.

G. 1) 14/6 1802 m. *Magdalena Margareta Hamrén*, dotter af handlanden i Hsand Lars Hamrén och Maria Marg. Olivenbom.

2) *Brita Greta Gösling*, f. 11/9 1784, dotter af länsman And. Joh. G. och Maria Justina Frisk och änka efter sergeant Lejdis.

26. Mag. **Daniel Tegnander** (1815-38), f. 23 juli 1767 i Ås s:n, föräldrar: Erik Andersson Månfelt, bonde i Tängs by och Sigrid Nilsd:r Tängman. Stud. i Upsala vt. 1791; prästv. 21 sept. 1794 på kallelse af öfverhofstallmäst. frih. Carl Oxenstierna till huspredikant, men fortsatte sina gradualstudier och promov. till fil. mag. 16 juni 1800; aflade teol. kand. ex. 1 dec. 1802. Var professor Zetterström följaktig på hans resa i Jämtland 1803; adj. hos d:r Hasselhuhn i Sollefteå s. å.; past. ex. 1804, nådårspräst och v. kontraktsprost 1806; utn. kollega i 3. kl. i Frösö skola 30 apr. 1806. Utn. pastor i Ragunda 11 jan. 1814, tilltr. 1 maj 1815; honor. prost 1818. Afled 9 juni 1838. Han var den sista khden, som begrofs på gamla kyrkogården.

G. 31/8 1806 m. *Anna Christina Hultström*, f. 17/8 1777, dotter till khden Abrah. Hultström i Sollefteå.

Barn: *Sigrid Kristina*, f. 1810, g. m. hemmansägaren N. J. Nordvall i Krokväg; d. 28/7 1892 i Boback i Ragunda; *Anna Margareta*, g. 7/10 1832 m. hemmansägaren Er. Gissler i Dövikén; d. 26/5 1877; *Elisabeth Regina*, f. 1814, g. m. gästgifvaren Olof Gisseldal i Gisselgård, lefde ännu 1896; *Carl Abraham*, f. 1817, sadelmakare, arrendator, d. 1890.

Tr.: De periodis litterarum in Suecia, p. 1, 2 præ. *E. M. Fant*. Ups. 1798-1800. Diss. de significatione vocis ψυχῆ in Nov. Test., ib. 1803. - Succinctus theologiæ Paulinæ conspectus, præ. *E. J. Almqvist*. ib. 1803.

27. **Olof Elias Burman** (1840-49), f. 25 dec. 1785 i Neder-Kalix, fadern seder. khden i Karl Gustafs pastorat Erik Burman. Stud. i Upsala vt. 1806, disp. pro ex. 1809, prästv. 1 juni 1810 och förordn. till past. adj. i Öfver-Torneå hos prosten Wijkström, sedan adj. i Skellefteå 30 apr. 1811 samt åter i Öfver-Torneå 31 jan. 1814; komm. i Öfver-Kalix juni 1819; khde i Degerfors, tilltr. 1 maj 1826, erhöill fullmakt ss. khde i Ragunda mars 1839, tilltr. 1 maj 1840; honor. prost okt. 1840. Afled stilla i Ragunda prästgård 21 juni 1849. Hade utomordentliga kirurgiska anlag och var såsom läkare i sina församlingar ofantligt eftersökt och lyckosam i sina kurer. Innanför sin pastorskammare i Degerfors prästgård, som först nedrefs våren 1918, hade han inrättat ett litet laboratorium, där han tillagade medikamenterna. Vid hans död förordnades till vice pastor Jacob Alb. Englund 1849-51, under hvilken mellantid Ragunda prästgård med nästan hela kyrkoarkivet gick upp i lågor.¹

¹ Natten mellan 4 och 5 sept. 1843 föröfvades inbrott i Ragunda kyrkas sakristia, liksom kort förut i Håsjö kyrka, hvarvid åtskilliga saker bortstulos. Brännvinsfiskalen E. Kämpe efterspanade tjuvarne, och först i jan. månad följande år fasttog han dem 11½ mil nordväst om Karlstad, sedan han för deras gripande och lagförande tillryggalagt 360 sv. mil (Hsands-posten 1858 n. 14).

G. 18/11 1814 m. *Anna Helena Furtenbach*, f. 24/6 1795 på Karlsgård i Skellefteå, dotter af lagmannen Carl Fredr. Furtenbach och Anna Sophia Wedenberg; d. i Sundsvall 14/3 1873.

Barn: *Carl Erik*, f. i Öfver-Torneå. 10/10 1815, färgerifabrikör, sedan bankkamrer i Östersund, d. i Upsala 11/11 1881; *Olof*, f. 6/8 1817, andre landtmätare och justerare, boende på Böle vid Skellefteå, flyttade 1894 till sin son prof. Eric Olof Burman i Upsala, d. därst. 1/12 1902; *Georg Fredrik*, f. 8/8 1819, kapten vid Västernorrlands bevär. bataljon., sågverksägare på Alnön, led. af riksd. 1:sta kamm., flyttade okt. 1876 till Upsala, d. 27/5 1888 å Sabbatsbergs sjukhus; *Helena Sophia*, f. i Öfver-Kalix 27/8 1821, g. m. bankdirektör Joh. Aug. Hellman i Sundsvall, änka 1872, d. i Sthm 1893; *Elias Gustaf*, f. 3/6 1823, landtbrukare i Jämtland, d. 1908; *Anna Carolina*, f. 9/4 1825, ogift, d. i Sthm 28/12 1907; *Axel Jacob*, f. i Degerfors 24/5 1827, d. där 30/12 s. å.; *Ulrica Fredrika*, f. 24/10 1828, g. 1852 m. handl. i Sundsvall Nestor Samuel Perman; d. 15/5 1882; *Kajsa Brita*, f. 18/3 1831, g. m. kronobefalln.man Per Hoflin i Ragunda, änka 8/4 1892; *Märta Maria*, f. 18/11 1833, g. 1854 m. handl. Erik Emil Constantin Perman i Sundsvall, sedan i Östersund; d. 8/10 1860; *Axel Fale*, f. 18/5 1837, d. 2/12 1842 i Ragunda.

Tr.: Diss. Cap. XVII Actorum Apostolicorum illustrans p. 2:1, præs. *H. Lyth*, Ups. 1809. - Likpredikan, hållen i Lycksele kyrka d. 27 nov. 1836 (i: Minne af Pehr Palmgrén, prost och kyrkoherde i Lycksele, Sthm 1837). - Afskedspredikan hållen i Degerfors på 5:te sönd. i Fastan år 1840 af O. E. B., Örebro. - Predikan hållen i Ragunda kyrka 1:a sönd. i Adventet år 1844. Sundsvall. (anon.)

28. **Pehr Nordstrand** (1853-65), f. 25 juli 1791 i Nordingrå s:n, son af bonden Mårten Pehrsson. Stud. i Upsala 12 okt. 1814, absolverade teol. seminariet 1815; prästsv. på komm. Billbergs i Ullånger kallelse 19 juni 1816, adj. i Långsele 21 maj 1817; v. komm. i Arnäs och Vibyggerå 1818; past. adj. i Stigsjö i nov. s. å., nådårspräst därst. efter lektor Stridsbergs död 1819 till 1 maj 1822, då han blef past. adj. åt lektor N. M. Berlin; komm. i Stigsjö med tilltr. 1 maj 1831; aflade past. ex. 1834; v. pastor 1835. Utn. khde i Ragunda 21 maj 1851, tilltr. 1853 och installerades här midsommardagen af biskop Bergman, då Ragunda nya kyrka på samma gång invigdes. I 34 år hade han betjänt Stigsjö församling och vid afskedet erhöill han som bevis för den tacksamhet, man hyste för honom, dyrbara silfverpjäser, tillsammans vägande 100 lod, jämte andra hedersbetygelser. Han hade som predikant en väldig stämma. När han jordfäste liken på kyrkogården i Stigsjö, hördes hans röst ända till byarna Ultrå och Smöråker. God kommunalman och insiktsfull jordbrukare. Till Fors kyrka skänkte han 1855 en prydlig kristall-ljuskrona. Afled stilla 19 okt. 1865.

G. 1825 m. *Christina Brundin*, f. 1788, änka efter bokhållaren Carl Gustaf Leutander, d. i Stigsjö prästgård 7/6 1849.

Utom en styfdotter *Erika Gustava Leutander*, f. i Hsand 1/7 1812, d. 26/2 1872 ogift, hade han dottern *Sofia Charlotta Euphrosyne*, f. 3/11 1827, g. m. handl. Bengt Oskar Holmberg i Hsand, änka 1900, d. 16/2 1909 i Fränsta hos sin måg länsman K. R. Hernod i Torp.

Frågan om Ragunda pastorats delning upptogs efter pastor Nordstrands död till pröfning, och tillsättningen af ny khde uppsköts, till dess K. Maj:t genom bref af d. 3 febr. 1871 fastställt Fors' afsöndring till eget pastorat.

29. **Johan Israel Næslund** (1871-1906), f. 26 maj 1822 i Vemdalen, Hede pastorat, son af komm. i Torsåker v. pastor Israel Næslund och Johanna Gustava Ruuth. Stud. i Ups. vt. 1842, prästv. 16 juli 1845 till komm. adj. i Ytterlännäs, förestod under jan. 1847 och maj 1848 några veckor sacellanien i Högsjö; past. adj. i Sollefteå 20 juni 1849, skötte pastoralvården därst. under khdens deltagande i riksdagen 1853-54. Såsom sökande till kapellansysslan på Hemsön uppfördes han ej på konsist.-förslaget, men klagade hos K. Maj:t, erhöll 3. rummet och vid valet de flesta rösterna samt utn. till kapellpred. å Hemsön 14 nov. 1853, tilltr. 1 maj 1885. Afl. past. examen 31 mars 1859. Med begärdt afsked från kapellpr. tjänsten utn. till högmässopredikant och t. f. pastor i Hsand 13 juli 1859, khde i Näs pastorat 9 dec. 1864, tilltr. 1 maj 1866; folkskoleinspektör under åren 1870 och 71. Utn. khde i Ragunda 6 nov. 1871; tilltr. 1 dec. Första året efter tillträdet måste han ensam sköta 3 af pastoratets kyrkor. L. N. O. 1 dec. 1887. Den vördnadsvärde, präktige församlingsherden afled 10 nov. 1906 och begravs d. 22 i samma månad af kontr. prosten Ol. Löfvenmark, som i ett sedan tryckt tal sympatiskt skildrat den aflidnes minne, hans Gudi hängifna sinne, hans stora osjälfviskhet hans rika kärlek, mognad och luttrad i en lång trons och lidandets skola. Betecknande för khde Næslunds sinnelag och hans ömhet för ortens fattiga är i synnerhet en af minnestecknaren omtalad episod, då han en gång efter att hafva uppburit 6,900 kronor i skogsmedel för flera år, några dagar senare med strålande ansikte utbrast: »Nu har jag bara 900 kronor kvar!» Det hade blifvit hans andra natur att utan ringaste anspråk på tack och lön göra godt och glömma sig själf för andra. Under hans pastorstid biföll Kgl. Maj:t 21 juli 1876 en ansökan från Köttsjö byamän i Ragunda s:n att få anlägga egen begravningsplats för sina döda.

G. 1) 26/8 1849 m. *Emma Maria Falk*, f. i Råda (Värml.) 23/5 1817, dotter af Herman Adolf Falk, öfver- och hofjägmästare, och Brita Kristina Geijer; d. i Hsand 22/9 1860;

2) 1862 m. *Charlotta Sofia Berg*, f. i Göteborg 17/4 1825, dotter af spegelfabrikören därst. Johan Martin Berg och Johanna Charlotta Jonsson; sjuklig, d. 10/11 1895.

Barn i förra giftet: *Johan Theodor*, d. 26/9 1860, 3 år 9 m. 27 d.; *Carl Herman Israel*, f. 13/5 1852 i Sollefteå, agent; *Johan Emanuel*, f. 13/5 1852 tvill., d. 1853; i senare g.: *Johan Gustaf*, f. 1863, d. s. å.; *Carl Johan*, f. 5/4 1864 i Hsand. stud. 1882, landtbruksinspektör.

Tr.: Predikan på 22. sönd. eft. Tref. (i: Predikningar af Hernösands stifts prester 2. 1884).

30. **Carl Fredrik Ferdinand de Ron** (1908-), f. 1 okt. 1852 i Åbo i Finland. Föräldrar: bergsingenjör Carl Ferdinand de Ron och Carolina Johanna Beata Edwall, khdedotter från Oviken. Efter studier i Östersund och Hudiksvall stud. i Upsala (Norrl. nat.) ht. 1874; lärare vid Hsands folkskola vt. 1883; med befrielse från prakt. teol. ex. prästv. i Hsand 3/6 1883 till v. past. i Ramsele; v. past. i Häggdånger 23 sept. 1885. Utn. komm. i Torp 5 dec. 1891, tilltr. 1 maj 1893; ordf. i styrelsen för Västerorrlands läns folkhögskola 1894-1908, ordf. i styrelsen för länets landtmannaskola i Ålsta 1904-1908. Utn. khde i Ragunda 29 juni 1907, tilltr. 1908.

G. 3/8 1884 m. *Sigrid Eleonora (Elin) Maria Edwall*, f. i Berg 27/6 1860, dotter till kontr.prosten Karl Johan Edvall i Torsåker.

Tr.: Om baljväxtodling, föredrag vid lantbruksmöte. Sundsvall 1908. - Praktisk undervisning i växtlära, föredrag vid allm. folkskollärarymöte i Östersund 1909. - I Från ådalar och fjäll: Ragunda gamla kyrka, 1917; Pioniärer i vildmarken, 1922; En gammaldags församling, 1923.

KOMMINISTRAR.¹

1. Herr **Matz** i Raffund är uppförd i Ås kyrkas räkningar för åren 1584-87, såsom hafvande uppburit en tunna korn af kyrkan.

2. Herr **Olof** i Kiödsjö [1617], hade där ett hemman (Jämtl. jordregist. RA.)

3. **Janus Sigvardi** [1636-48] har ss. kapellan i Ragunda prästgård undertecknat kyrktiondelängderna för åren 1645 och 46, kapellan och vice pastor i Berg 1648, blef khde där 1650, men hade här i socknen ännu så sent som 1669 kvar ett hemman i Torsgården, som han på Ragunda ting 17 dec. s. å. uppbjöd nästom frändom till återlösen. Se *Berg*, khde n. 2.

4. **Magnus Simonis Blix** (1649-52) nämnes kapellan i Raffuen 1649. På rådstugan i Sundsvall upplästes 13 maj 1652 för borgerskapet det bref, som superintendenten P. Steuchius utfärdat för herr Måns for-

¹ Komministerserien börjar hos Tunæus med en *Petrus Michaelis*, som skall ha varit norrman och tjänstgjort i Ragunda i början af 1600-talet och hvilken påstås ha med sin drängs tillhjälp mördat 6 lappar och därefter i 7 år uppehållit sig i en ödemark. Tills vidare måste han uteslutas, då folksäggen mer än historien har del i hans framträdande.

dom kapellan uti Raffuens s:n, hvilken förordnats till stadens pedagog. Sist khde i Tuna, se *Tuna*.

5. **Olof Claeson Rahm** (1652-57) här khde, n. 14.

6. **Hans Caroli Bröms** (1658-77) hitkom strax före jul 1657, men fick först i maj följande år uppbära sitt salarium. Som han emellertid ensam uppehållit gudstjänsten under det företräddaren var på riksdagen, erhöill han 6 daler. Bodde som komm. först i Fors, sedan på ett köpt hemman i Hällesjö, hvilket han sålde 1681. Se vidare komministrar i *Berg*.

7. **Olof Hansson Klockhoff** (1678-1700), f. 1640, son till khden Hans Claudius Klockovius i Lit och Barbro Skunk. Stud. i Upsala 28 sept. 1666; komm. i Ragunda 1678, bodde på Bispgården i Fors. Afled 1700 och begrofs 27 maj i Fors kyrka främst i gången mellan krono- och präst-hustru bänken. Prosten Sal. Hofverberg har i kyrkboken antecknat, att han »levvat som en prästman ägnar väl och tillbörligen, tjänt i Ragunda församlingar i 23 år och lefvat inalles 60 år 2 veckor och 3 dagar, då han i Herranom roligen afsomnad var».

G. 1) m. *Margareta Jacobsdotter*, dotter till länsman Jakob Göransson i Lit; 2) m. efterlevande *Gunilla Ostroschera*, dotter till khden Magnus Ostroscherus i Ljustorp och Margareta Stigzelia.¹ Efter sin svärmoders Barbro Skunks död erhöill hon 4 tr. spannmål i årligt gratial, enl. k. Carl XII:s resolution dat. lägret i Thorn 8 sept. 1703.

Barn: *Hans*, komm. här efter fadern; *Magnus*, f. 1680, khde i Skön; *Elisabeth*; *Margareta*, f. 1683, g. 1707 m. bonden Jon Andersson i Arklo, Indal, där hon afled 30/11 1765, 82 år 4½ mån. gl. Bland deras 4 barn märkes sonen Olof Jonsson i Arklo, häradsdomare och riksdagsman för Medelpad vid 3 riksdagar, d. 15/9 1782.

8. **Hans Ol. Klockhoff** (1702-1728), företräddarens son. Stud. i Upsala 7 okt. 1694; prästv. till adj. hos fadern 1698 och efter honom tillträdande komm. 1702. Bodde liksom fadern på sin egendom i Fors. Han var en tid en försvarlig man, men började förfalla till dryckenskap. Så skrifver prosten Hofverberg 6 maj 1718, att hr Hans Klockhoff kommer stundom drucken till kyrkan och gör en ynkelig reda för sig, som exciterar mera en risum bland folket, än en uppbyggelse, försummar gudstjänsten samt bannas och svär i sitt fylleri. Han tilldelades varning, men blef 1721 anklagad för än värre förseelser, slagsmål och oupphörlig oenighet med sina

¹ Komm. Klockhoff var ej måg till khden Stigzelius och hans maka ss. Tunæus uppgifver; de voro hans senare hustrus morföräldrar.

åhörare, samt vid tinget dömd till höga böter, hvarför han suspenderades 1724 samt efter ytterligare felaktigheter slutligen afsattes af konsistoriet 24 aug. 1728. Under suspensionstiden reste hans hustru till Hsand för att söka utverka någon nåd för sin man, men sjuknade och afled där. Något år efter afsättningen lär han begifvit sig till Stockholm för att hos höga öfverheten söka återvinna sitt ämbete men kom där att »träda uti ett nedrigt gifte», återvände aldrig till Jämtland utan afled i hufvudstaden år 1732.

G. 10/3 1701 m. *Elisabeth Oldberg*, dotter till khden Elias Oldberg i Lit; under sitt tillfälliga uppehåll i Hsand afled hon efter några dagars sjukdom och begrofs där 31/1 1725.

Af barnen: *Margareta*, f. på Bispgården i Fors 4/2 1702; *Maria*, f. 3/4 1703; *Olof*, f. 20/1 1705, d. begr. 28/5 s. å.; *Gunilla*, f. 7/6 1706, d. i dec. s. å.; *Catharina*, f. 19/2 1708, lefde ännu 1728 ss. äldst af barnen; *Barbro*, d. 1717; *Barbro*, d. 1720.

9. **Erik And. Sellin** (1728-44). Samma dag, som komm. Hans Klockhoff afsattes, afgick bref till brukspred. vid Lögdö Er. Sellin med förfrågan, om han ville antaga den lediga sacellanien; församlingen var nöjd med honom och fullmakt utfärdades 16 okt. 1728. Som komm. bodde han i Håsjö. Ut. till khde i Resele 27 mars 1742, tilltr. 1744. Vid sin ansökan till Resele i juli 1741 anförde han, att han, under de 13 år han varit kapellan i Ragunda, på sina ämbetsresor i pastoratet färdats sammanlagdt 1,864 mil. Se vidare *Resele* khdar.

10. **Carl Ol. Åström** (1744-67), khde i *Ragunda* n. 20.

11. **Andreas Göransson Oldberg** (1767-76), khde i *Indal* n. 17.

12. Mag. **Olof Jac. Weider** (1777-88), f. 1739 i Ås s:n och Dille by, son till en fattig torpare, sedan sockenskrifvaren Jacob Alexander Weider. Under mödor och försakelser arbetade han sig fram genom skola och gymnasium, blef stud. i Upsala 19 sept. 1760; fil. kand. 18 dec. 1765; promov. fil. mag. 1767; prästv. dec. 1768 till adj. hos prosten Staaff i Sunne, nådårspred. i Offerdal dec. 1775; utn. komm. i Ragunda 16 okt. 1776, tilltr. 1777, bodde i Håsjö, vice pastor i församlingen 1779-83; afled 12 dec. 1788 i Håsjö. Var en utmärkt ordningsman och skulle nog fått befördran, om han längre lefvat.

G. i febr. 1777 m. *Justina Staaff*, dotter till prosten P. Staaff i Sunne. Änkan, sjuklig med ofärdig kropp, samt 2 omyndiga barn erhöilo dubbla nådår.

Barn: *Justina Elisabeth*, f. 6/3 1778, g. 2/3 1802 i Lockne m. löjtn., sedan

majoren vid Jämtl. dragoner Daniel Fredrik Borin; d. i Östersund 16/6 1827; *Agneta*, f. 2/8 1780, g. m. prästmannen Anders Salin, änka 1807, omg. m. Anders Nilsson Holmberg i Stuguby; d. därst. 14/7 1824.

Tr.: Explicatio adagii: Ilias malorum, præs. *P. Ekerman*, Ups. 1764. - De suppliciorum generibus in N. T. nominatis, præs. *J. Floderus*, ib. 1767.

13. **Olof Edblad** (1791-1821), f. 19 dec. 1748 i Vibyggerå, son af bonden Olof Jakobsson i Edånger och Kerstin Clemetsdotter. Stud. i Upsala vt. 1771, prästv. 14 aug. 1774 till adj. hos komm. Fischer i födelsesocknen och blef nådårspräst efter honom 1781; efter 9 års tjänst utn. brukspräst vid Sandö glasbruk i Nora pastorat 1783; v. kollega i Hsands skola 1787 2 terminer, v. komm. i Hammerdal-Ström 1788 samt följande år kapellpredikant i Tåsjö; erhöll fullmakt ss. komm. i Ragunda 21 okt. 1789, förestod nådåret fr. 1 maj 1791, men tilltr. fullständigt tjänsten följande år; opponent vid prästmötet i febr. 1799, speciminerade för past. ex. i sept. s. å. Färdigheten i latintalandet vid detta tillfälle illustreras af följande yttrande af speciminanten: Philosōphi habuere uti hanc vocabulum in hocce sententiam! Stod 1805 på förslag till pastoratet i Resele, men suspenderades på ett halft år för sin vid predikoprofvet utöfvade liberalitet mot bönderna ur brännvinskaggen. Återfick sin prästkappa, men gick miste om pastoratet, efter att hafva appellerat genom alla instanser. Nedriga människor torde bidragit till hans fall, säger en anteckning. Från 1810 åtnjöt han ständig tjänstledighet och afled 4 jan. 1821.

G. 2/11 1779 m. *Maria Helena Hedström*, fr. Docksta.

Barn: *Olof*, f. 30/7 1780 i Vibyggerå, d. begr. 25/11 1781; *Christina Maria*, f. 31/3 1782, d. 21/4 s. å.; *Johannes*, f. 13/3 1783; *Olof*, f. 4/7 1785 på Sandön, fanjunkare vid Jämtl. reg. 1824; *Anders Wilhelm*, f. 8/1 1786; *Jacob Christian*, f. 3/1 1787, d. spä; *Jacob*, f. 17/8 1790, stud. 1810, sergeant vid Jämtl. reg. 1813.

14. **Per Salén** (1822-43), f. 9 nov. 1786 i Nora s:n, son af bonden Jon Jonsson i Utvik. Stud. i Upsala ht. 1810, prästv. till pastorsadj. i Nora 31 mars 1812, komm. adj. i Vibyggerå s. å.; extra predikant i Edsele samt tillika past. adj. i Ramsele 14 mars 1813; vice komm. i Ragunda-Håsjö 1 aug. 1817 under företrädarens tjänstledighet samt efter hans död ordin. komm. härst. mars 1822. Afled 4 febr. 1843.

G. 12/2 1814 i Ramsele prästgård m. *Charlotta Regina Lindgren*, som jämte en omyndig dotter hugnades med 2 nådår.

Barn: *Greta Lisa*, f. i Ofvanmo 26/3 1814; *Jonas Petter*, f. 23/5 1822 i Hållsjö; *Justina Karolina*, g. m. källarmäst. Erik Sahlstedt i Östersund.

15. **Anders Amrén** (1846-72), f. 18 juni 1791 i Ragunda och Ammer af bondeföräldrar. Började sin skolgång på Frösön 1805. Då fadern

följande år afled, fick modern svårighet att hålla sonen i skolan, men öfverlämnade afgörandet åt honom själf. I sin villrådighet bad han Gud om upplysning och tyckte sig vinna den i en dröm, hvori fadern uppmanade honom att fortsätta studierna. Under ekonomiska bekymmer genomgick han sålunda Frösö skola och Hsands gymn. samt blef student i Upsala 1814. Prästv. 24 nov. 1816 förordnades han till past. adj. åt prosten J. Ångman i Hammerdal och stannade där i nära 30 års tid med undantag af några månaders tjänstgöring ss. v. pastor i Offerdal 1820. I Hammerdal förestod han äfven pastoralvården efter prostens Ångmans död. Till stor saknad för församlingen afflyttade han i maj 1846 till Håsjö, å hvares komministrator han erhållit fullmakt 20 nov. 1843. Särskildt mot den inom Hällesjö och Håsjö rådande dryckenskapen drog han i härnad, rönste till en början motstånd och misskännande, men vann småningom framgång, i synnerhet på äldre dagar, då han fått en djupare blick för ordets sanningar. »Jag har varit präst i 40 år, men jag har fått se sanningen sent jag», yttrade han en gång. Och efter denna tid antogo hans predikningar en annan klangfärg af mera evangelisk prägel. Af minnestalaren vid prästmötet i Hsand 1877 skildras han ock ss. begåfvad med ypperligt minne och till karaktären rättfram, enkel och öppenhjärtig. Afled 20 apr. 1872 öfver 80 år gammal.

G. 18/1 1821 m. *Kristina Brigitta Ångman*, f. 10/2 1800 i Fredrika, dotter till kontr. prostens J. Ångman i Hammerdal; d. i Hällesjö prästg. 2/8 1884.

Barn: *Anna Catharina*, f. 9/6 1822, vigd i Hammerdals kyrka 18/9 1845 m. vice komm. i Ström Erik Huss; d. i Östersund 8/4 1876; *Albertina Charlotta*, f. 11/9 1824, d. 1845; *Mathilda Kristina*, f. 8/6 1827, g. m. inspektör A. Næslund; *Julia Andrietta*, f. 9/1 1829, g. 19/8 1852 i Håsjö m. kapt. Axel Eugen Edelsvärd, bosatt i Sthm; *Johanna Elisabeth*, f. 27/11 1831, g. 1861 m. länsman i Refsund Nils Henr. Berlin, änka 27/11 91; *Hedvig Erika*, f. 9/4 1834; *Emma Brigitta Lætitia*, f. 27/3 1838, g. m. kaptenen, regem.intendenten Gust. Henrik Hermoder Lindberger; d. i Östersund 21/1 1886; *Jonas Oscar Rudolf*, f. 1/1 1841, här efterträdare.

16. **Jonas Oscar Rudolf Amrén** (1874-82), komm. i *Hällesjö*, se nedan.

17. **Per Johan Strindberg** (1883-85), khde i *Fors* n. 2.

18. **Karl Harald Axel Fredrik Wedholm** (1885-1905), khde i *Hammerdal* n. 24.

KOMMINISTRAR I HÄLLESJÖ.

1. **Jonas Oscar Rudolf Amrén** (1882-83), f. i Hammerdal 1 jan. 1841, son af komm. ofvan n. 15 Anders Amrén. Inskrefs i Östersunds

skola jan. 1851, stud. i Upsala ht. 1860; prästv. 31 jan. 1864 och förordnad till vice komm. på Alnön; komm. adj. i Håsjö 3 mars s. å., t. f. pastor en del af sommaren 1865 samt från 1 maj till 1 dec. 1871; past. adj. i Torp 29 nov. s. å. och t. f. pastor därst. jan.-maj 1872; v. komm. och nådårspred. i Håsjö efter sin aflidne fader 15 maj 1872, erhöll fullmakt å samma komministratur 10 juni 1874. Utbytte denna tjänst mot den nybildade, något förmånligare befattningen som komminister i Hällesjö 1 maj 1882, hvartill han utnämmts 28 nov. 1881. Afled redan 12 nov. 1883.

2. **Per Johan Strindberg** (1885-93), khde i *Fors* n. 2.

3. **Axel Edvard Lindahl** (1894-1903), khde i *Råneå*.

KAPELLPREDIKANTER VID STUGUN.

Denna kapellpredikantbefattning förenades med prästerliga beställningen vid det nybildade kapellaget i Borgvattnet, som enligt kgl. resolution af 8 febr. 1781 skulle utgöras af delar af Hammerdals, Lits och Ramsele pastorat. Sockneprästen skulle bo i Stugun och förse Stugun med predikningar till 2/3, Borgvattnet till 1/3 genom alternering, men utan förminskning af det ordinarie prästerskapets inkomster gemensamt lönas såväl af den pastor, kapellan och församling, hvarunder nybyggarne hörde, som af dem själfva enligt den ordning, landshöfding och konsist. ägde uppgöra. Denna instruktion stadfästades af konsist. 10 okt. 1781.

1. **Israel Walanger** (1781-1795), dåvarande. adj. i Indals-Liden, utn. 1781 till första kapellpred. härst. Befattningen blef ej af det lättaste slaget, som konsist. protokoll för 8 sept. 1790 ger vid handen. Kapellpredikanten Walanger besvärade sig näml. öfver, att Stugu kapellags byamän icke fullgjort dem åliggande skyldighet att bygga prästgård och uppodla boställe för kapellpredikanten. Konsist. hemställde, att befallningsmannen vid ansenligt vite skulle tillhålla byalagen att uppföra en 16 alnars lång byggnad fördelad i 3 rum, med eldstäder, förstuga och vind, kornbod, stolpbod, källare, stall, fähus, badstuga och vedlider. Dessutom gällde det att bryta upp väg mellan Borgvattnets kapell och Stugun, som icke blifvit verkställdt, »varandes oskäligt att prästen, som redan i så många år med sin hälsas och äfven ibland lifvets äfventyrande måst, undantagande den tid, då häst och släde kunnat nyttjas, igenom vilda skogen och oländig mark öfver myror, bäckar och elfvar gå till fots emellan kapellen eller 8 mil, fram- och återfärden tillsammans hopräknade, skall nödgas att därmed ännu flere år fortfara». Efter att ännu fem år uppehållit denna arbetsamma kapellpredikantstjänst, begärdes W. till medhjälpare af komm.

P. Berglund i Indal-Liden och erhöll konsist. tillsägelse 20 maj 1795 att sig till honom begifva. Han blef ock efter hans död utn. till ordin. komm. därst. samt tillträdde 1 apr. 1801. Sist komm. i *Själevad*, se där vidare.

2. **Erik Sebrell** (1796-97), f. 1735, son till khden i Sveg J. Grubb och Brita Sebreliä. Stud. i Upsala 30 jan. 1752, synes af någon anledning ha rymt till Norge, där han uppträdde under namnet *Svedenstam*. Efter återkomsten till Sverige inskref han sig ånyo såsom student 1768. Huru hans lif gestaltat sig de följande 15 åren veta vi icke, men år 1793 blef han under namnet *Sebrell*, som han upptagit efter modern, kallad till adj. och speciellt till medhjälpare åt komm. Nordlund i Sveg; aflade prästex. i Hsand 13 nov. 1793, prästsv. 17 nov., och enär komm. Nordlund redan aflidit, förordn. till nådårspred. efter honom. Den 6 juli 1796 erhöll han förordnande att oförtöfvadt mottaga kapellpred.befattningen i Stugun och Borgvattnet, sedan adj. E. Genborg undanbedt sig sysslan, såvida ej kapellborna och prosten i Ragunda ville bekväma sig att bevilja 12 t:rs tillökning i den anslagna lönen, hvilket de vägrat. Men redan i början af följande år stupade Sebrell af ansträngning på sin post. Han afled 14 jan. 1797.

3. **Jonas Blom** (1797-1802), utn. till kapellpred. härst. 22 mars 1797, khde i Dorotea 10 dec. 1800, tilltr. 1802, se *Dorotea*.

4. **Erik Genborg** (1802-07), se nedan n. 6.

Såsom v. kapellpred. tjänstgj. här *Anders Salin*, f. 9/6 1770, d. 30/12 1807 af förkylning.

5. **Johan Wedin** (1808-12), sist komm. på Frösön, se *Sunne*.

6. **Erik Genborg** (1812-21), komm. i *Refsund-Sundsjö*.

7. **Michael Huss** (1821-27), khde i *Mo*.

8. **Jonas Petter Hellberg** (1827-30), tillträdde här från början af år 1827; sist komm. i *Arnäs* n. 18.

9. **Nils Ekman** (1830-45), f. 4 nov. 1796, son af dagsverkskarlen och smeden Nils Henriksson i Östersund. Intogs i Frösö skola 2 okt. 1811, öfvergick till Hsands gymn. 1816, stud. i Upsala vt. 1821; prästsv. 6 jan. 1823 till adj. åt komm. i Rödön-Ås, där nådårspred 2 juli 1824;

komm. adj. i Brunflo 14 mars 1827; kapellpred. i Stugun och Borgvattnet aug. 1829, tilltr. maj 1830. Afled 21 mars 1845. Lär varit mindre ordentlig i sitt lefnadssätt.

G. 19/11 1826 m. *Anna Margareta Agerberg*, f. 18/10 1801, dotter af komm. i Ås Abraham Agerberg; änkan och 6 oförsörjda barn erhöilo ett extra nådår, d. 16/8 1874. Sönerna kallade sig *Ekman*son.

Barn: *Anna Kristina Ekman*, f. 19/2 1827, d. ogift i Månsta 21/9 1848; *Josefina Charlotta Amalia*, tvill. f. 6/12 1828; *Aurora Margreta Vilhelmina*, tvill. f. 6/12 1828, ogift; *Olava Karolina Andrietta*, f. 24/12 1829; *Erika Johanna Mathilda*, f. 14/1 1832 i Stugun, d. 26/3 s. å.; *Per Wilhelm Abraham Ekman*son, f. 4/2 1833; *Frithiof Bernhard Samuel Ekman*son, f. 14/6 1836, d. ss. stud. i Upsala af lungshot 26/5 1863; *Carl August Theodor Ekman*son, f. 22/4 1838, d. ss. stud. i Upsala 6/11 1862.

10. **Lars Häggqvist** (1847-60), f. 11 mars 1802 i Hällesjö s:n, son af torparen Eric Ericsson och Sara Häggqvist. Stud. i Upsala ht. 1828; prästv. 18 juli 1830 till komm. adj. i Vi byggerå; past.adj. i Torsåker 20 okt. 1833, åter adj. i Vi byggerå 19 febr. 1834; v. komm. därst. 14 maj s. å., tillika curam pastoris gerens 1 maj 1836; komm. adj. i Indal 22 nov. 1837; nådårspred. vid sacellanien i Nätra 3 jan. 1838; v. komm. i Sidensjö 1 maj 1841, curam past. gerens i Vi byggerå 1 sept. s. å.; åter komm. i Indal-Liden 1845; erhöill fullmakt ss. kapellpred. i Stugun och Borgvattnet 14 sept. 1846. I dec. 1859 förorenades s. m. adj. J. Bosén att tillsvidare biträda den sjuklige kapellpredikanten, som afled 14 maj 1860.

G. 7/2 1838 m. *Sara Margareta Nordenstedt*, dotter till komm. i Nätra P. Nordenstedt.

Barn: *Sara*, f. 3/6 1839 i Nätra; *Margareta Johanna*, f. 1/1 1841.

Härefter tillsattes ingen ordin. kapellpredikant till dess Stugun afsöndrades som pastorat.

SOCKENPREDIKANTER I FORS.

1. **Olof Grafström** (1809-33), utn. till första sockenpredikant 12 apr. 1809, tjänstgjorde tillika som curam pastoris gerens i Ragunda under khdeledigheten aug. 1812-maj 1815 och hedrades med vice pastors namn och värdighet apr. 1831. Utn. till komm. i Ytterlännäs, tillträdde han denna befattning 1 maj 1833, se *Torsåker*.

2. **Erik Daniel Hasselhuhn** (1833-50), khde i *Bodum* n. 3.

3. **Johan Steinwall** (1850-81), f. 9 dec. 1805 i Skellefteå, son af sågverks- och hemmansägaren Gustaf Reinhold Steinwall. Inskrefs i

Piteå skola 1818; stud. i Upsala ht. 1827. Med kgl. tillåtelse prästv. i Upsala 13 juni 1830 på kallelse af landshöfd. generallöjtn. frih. G. A. Peyron till huspredikant, hvilken tjänst han innehade till 1 mars 1837. Af Sthms stads konsist. förordn. till 2:dre past. adj. i St. Clara 1 mars 1837-1 juli 1839, förestod lärarebefattningen vid Clara församlings handtverksskola 10 juli 1838-2 okt. 1842; predikant vid Borgerskapets änkhuss 1 maj-1 okt. 1840. Återbördades till Hsands stift och förordn. af domkapitlet i Hsand 9 febr. 1843 att förestå den lediga komministraturen i Ragunda-Håsjö, t. f. pastor i Hede 6 maj 1846; komm. adj. i Rödön-Ås 30 juni 1847; past. adj. i Brunflo 12 juli 1848; utn. sockenpred. i Fors 15 jan. 1849, tilltr. 1 maj 1850. Här lefde han ensam präst och ogift till sin död 22 febr. 1881; begrafven i Fors kyrkogård.